

Selmeczbányai Híradó.

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „

Egyes szám ára 10 krajczár.

Felolós szerkesztő:

VÖRÖS FERENCZ.

Kiadók:

JOERGES ÁGOST özv. és Fia.

A lapot illető szellemi közlemény a szerkesztőre, az anyagi rész pedig a kiadókra ezimendő.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DÍJA:

100 szög 2 frt., ezentúl minden megkezdett 100 szónál 50 krral több

Magánhirdetések megállapodás szerint számítottak.

Nyilt-tér három hasábos sorért 10 kr.

Bélyegdij minden hirdetésért 30 kr.

Kéziratok nem adnak vissza.

A keresk. tanulók iskolája.

A selmeczbányai kereskedő tanulók iskolájának tantervét a honmegyei kir. tanfelügyelőség úgy az órák számát, valamint a tananyagot illetőleg a keresk. iskolák szervezésére vonatkozó és 1885 évi 29.501 sz. alatt kiadott szabályzat követelményének meg nem felelőnek tartván, szükségesnek mondja egy átiratában, hogy az iskola, vagy ezen rendelt követelményeinek pontos szemmel tartásával szerveztessek, vagy pedig, ha ez lehetséges nem volna, olvasztassanak be az alsó osztályok az iparos iskola illető osztályaiba s csak az iparos tanonciskolai rajztanítás helyett taníttassanak a kereskedő tanulók kereskedelmi szaktárgyakra.

Ennek alapján felhívja a tanfelügyelőség a város polgármesterét ez ügyben a kellő intézkedések megtevéseére.

A városi tanácsnak ily értelmű felhívására a selmeczvidéki kereskedő ipartársulat nevében Wankovits Lajos elnök a következőleg válaszolt városunk polgármesteréhez intézett átiratában.

F. évi júl. hó 28-án 4230 sz. alatt kelt tisztelt átiratára válaszolva, melyben a honmegyei m. k. tanfelügyelő a helybeli kereskedelmi társulatot felhívja, hogy az általa fenntartott kereskedelmi iskolát az 1885. évi 29801 sz. a kiadott szabályzat követelményeinek szem előtt tartása mellett átalakítsa, bátorkodom Nagyságod figyelmébe ajánlani azon okokat, melyek a helybeli kereskedői ipartársulatnál, egyrészt a fentemlített szabályrendelet teljes betartását úgy szólván lehetetlennek teszik, és melyek, másrészt az iskolát jelen szervezetében egészen megnyugtatónak és kielégítőnek mutatják.

Tudva levő dolog az, hogy a vidéki és középvárosi kereskedők nagyrészen tanoncok segítségével dolgoznak, azért rájuk nézve nagy bajjal járna az, ha a segéd személyzetet hetenként 4—6 fizetőrán át kellene nélkülözniök; sőt az fizet. rendes menetét megakadályozná,

és úgy a sorsával nehezen kitűző kisebb kereskedőnek iparkodását megbénítaná. Ez oka annak, hogy az iskolai hetenkénti 4 órát hétköznapi esti órákban és a vasárnapi d. u. órákban állapítottuk meg. Más oka annak pedig, hogy a ministeri rendeletnek teljesen meg nem felelhetünk az, hogy három tanár fizetésére elég jövedelmünk nincs.

Ezek voltak a magas kormány előtt már egyszer felhozott indokaink, melyek akkor méltányoltattak és iskolánk jelen szervezetében meghagyott! sőt több éven át anyagilag is segélyeztetett.

Hogy a még 1877. évben jelen szervezetében általunk berendezett iskola nemesak a mi igényeinknek teljesen, de a nyolcz évvel később kibocsátott ministeri szabályzat követelményeinek is nagy részben megfelel, azt a már több ízben tett kimutatásaink igazolják, a mennyiben iskolánk már 1877-ik év óta szinte három osztályt képez, melyekben nemesak azon tárgyak — az egy nemzetgazdaságtan kivételével — adatnak elő, melyek a ministeri szabályzatban foglaltaknak, hanem meg két tárggyal több, t. i. a Földrajz és hazai történet. Igaz, hogy ezen tantárgyakat a tanulók, a leg-szükségesebb rövid kivonatu füzetekből tanulják, de a magyarzartat kellő bőséggel történik.

Ezen tanítási mód elég alkalmat nyújt a tanulni vágyó ifjunak, hogy a praktikus kereskedői pályán szükséges ismereteket elsajátítsa, és vannak elég példái, hogy csakis iskolánk neveléséből kikerült ifjak mint intézeti és bankhivataltokok, mint könyvvivők stb. alkalmazottak, és állásuknak teljesen megfelelnek; sőt a „Budapesti kereskedelmi akademiá” tanárai hízogleg nyilatkoztak az iskolánkban szereshető előismeretekről, mert egyik növendékünk fél év alatt volt képes nemesak a felvételi, de érettségi vizsgát is letenni.

A mi a felügyelet gyakorlatát illeti, erre a buzgó és értelmes szakfértakból álló társulati választmány van hivatva és ez az elnökséggel egyetemben meggyőződött,

a nemes önértet, az az előkelő tartózkodás, a melyből ritkán tud kibontakozni a bizalom, de ha egyszer utat tört magának, nemes lovagias őszinteségbe olvad át.

Trefort megismerte, megszerette őt, s mikor a kultuszminiszteriumban fűresedésbe jött az egyházi ügyek osztálytanácsossága, Hidassyt, a pedagogust nevezte ki e díszes állásra.

Hidassyban a gentleman és a pap sajátzeriten találkozik. Ha katonai pályára lépett volna, ép oly kötelességűdű, bátor vitéz lett volna belőle, mint a mily humanus, szolid papnak ismerjük most.

Maga iránt szigorú, mások iránt győzed és elnéző. Kiváltképen ki van fejlődve benne a kötelességérzet, melyet életszabályként tűzött ki maga elé. Az a meggyőződés vezérli, hogy nem a lángész a leghasznosabb tagja a társadalomnak, hanem az a tehetség, a ki kötelességet minden körülmények között hiven teljesítette.

Fényesen jellemzi gondolkodásmódját az az egyetlen eszt, melyet még tanár korából hallottam róla elbeszélni.

A magyar irodalmat tanította. Egy forró nyári nap delutánján megjelent tanítványai között s felszólította Széchenyi Pált, a ki akkor kispap volt a nagyszombati konviktusban.

A gróft Scitovszky primás rábeszélésére adta édes anyja a papi pályára, mert a szelid lelkületű fiuban még az anyai szeretet részrehajlósága sem tudta felfedezni a jövő miniszterét.

A papi pályán azonban fényes kilátásai voltak. A ragyogó történelmi múlt, a tekintélyes családi név, a főri vagyon és öszkekötés előnyeivel lephetett az ifju gróf az egyházi rend kötelekébe.

Mint növendékpapnak külön szobája volt, külön étkezett, külön ruházott s mint püspökjelölt teljesen el volt különítve pályatársaitól, a jövendőbeli szegény falusi plébánosoktól.

hogy ugyanazon rend és szigor a mi iskolánkban is alkalmaztatik, mint ezt a ministeri szabályrendelet kívánja. Erről, valamint a tanításról és a tanoncok haladásáról az igen tisztelt felügyelő ur bármikor személyesen is meggyőződhetik.

Azért alázaos kérelmünk oda terjed, méltóztassék Nagyságod hatalmas közbejárásával oda hatni, hogy iskolánk, melyet mi saját erőnkől fenntartunk, arra senkitől sem kértünk, mely minden tekintetben úgy kívánalmainknak, mint a kor igényeinek megfelel és melyben nemesak derék kereskedők, de jó hazafias honpolgárok is neveltek, hogy az jelen szervezetében, meghagyassék.

A szabadságharez kiállításása.

Irta Tábori Róbert.

A történelmi nagy korszakok emlékeit minden nemzet hiven őriz meg emlékezetében, mert ezek képezik fejlődésének úgyszólván állomásait. De lassanként, hosszú századok elmúltával, mégis el-elmósodik egy emlék, feledésbe megy egy nevezetes tény; miáltal pótolhatlan tőr támad, nem ugyan a fejlődésben — mert ez nem fltgg egyes ezeménytől — hanem a nemzeti érzésben. Mi volna például, ha az egész Rákóczy-korszak hiányozna a magyarok, a Tell-század a svajczák történetéből? (Ezt az utóbbit már ugvis el próbálják disputálni a történészek a svajcziaiktól, legendának mondvan azt.) Bizonyára felig sem volna olyan egységes a nemzeti érzés e két nemzetben, mert nem szűrdítaná egy hatalmas és fejlődésre nagy befolyású korszaknak emléke. Mert a nemzeti érzés korántsem áll egyszerre elő, hanem fejlesztése évszázados munkát igényel; s nem is tart mindenkor egyenletes lépést egy népek anyagi vagy egyéb tekintetbeni gyrapodásával. Így például a német sokáig volt már gazdag és földrajzi tekintetben „nagy” nép, a nélkül, hogy nemzetnek lehetett volna

Csak egy dologban nem nyújthatott számára kiváltságokat a kilencz águ korona. A szorgalomban és az előmenetel dolgában.

Együtt járt előadásokra a többi klerikusokkal. S bár a tanárok kiméleresen bántak vele, sőt Hidassy a legnagyobb megkülönböztetéssel és bizalmaskodással tntette ki az iskola falain kívül, de az iskolapadokban megszűnt a külön privilégium.

Egyszer éppen olyankor szólította fel Hidassy, hogy a gróf még közepes feleletet sem tudott adni. Elsápadt s reszkette lapozgatta a tankönyvet, de feleletet adni nem volt képes.

Hidassy esősözr azt hitte, hogy tanítványa egy kissé megzavarodott. Segíti, vezeti, de a dolog sehogy se akart menni.

Hidassy arczán kicsattant a bosszuság píra. — Bartók János, kiáltá a tanár és a felhívásra egy esinos képl papnövendég állott fel.

Véletlenül az sem volt elkészülve. Hidassy alakja kinyúlík, szemöldöit haragosan vonja össze s kitör belőle a szó:

— Maga nem gróf, magának tanulni kell. Ha gróf lenne, lehetne ostoba, azért mégis megélné, mert vagyona volna legalább. De ha valaki vagyon nélkül számár, akkor éhen kell neki halni. A szegény ember ha nem dolgozik, elpusztul. Ha a gróft kicsapják is a papságból, azért gróf marad. De ha magát kicsapják, koldussá lesz.

Kinos, mely esend követte szavait s minden szem Széchenyre volt irányozva, a ki sápadtan ült helyén s nedves szeméit túrltgette.

Széchenyi ezután nemesokára megvált a papi pályától. Hidassy pedig folytatta önfelelődo tevékenységét a nagyszombati iskola tanári kathedráján.

Mint igazgatót 1873-ban nevezte ki a primás esztergomi kanonokká.

TÁRCZA.

Dr. Hidassy Kornél.*

Született 1827. júl. 13.

Trefort miniszternek egy napon az a gondolata támadt, hogy megnezi a nagyszombati érseki konviktus és az azzal összekötött főgymnáziumot.

Elment, megnezte, s a mit látott, a mit tapasztalt, meglepte őt.

Ott a felső tót vidéken talált egy minta-gymnáziumot, a melyben nemesak tanítanak, hanem nevelnek is. Talált egy intézetet, mely a magyar szellemnek, a felkes hazafiságtól áthatott nemzeti kultúrának igazi melegágya.

A tanárok lelkiismeretes buzgalma, ideális hivatásérzete, a rend, a kitűlö fegyelem, egy szóval az intézet közszelme annyira megtetszett a miniszternek, hogy sietett kintintézetekkel elhalmozni az igazgatót.

Mert Trefort nagyon jól tudta azt, hogy egy közepiskola szellemét és didaktikus színvonalát nem a miniszteri szabályrendeletek emelik, hanem az intézet igazgatója teremti meg.

Ó a lélek, a mozgató és életet adó erő az iskola organizmusában, a melynek közszellemét olyanná gyurhatja és idomíthatja, a milyen munkakedv lelkesíti hivatászeretétét.

Ez az igazgató pedig Hidassy Kornél volt. Egy magas, vékony alak, ragyogó setét szemekkel, egyenes, vékony szemöldökkel, nyilt arccal, beszédes homlok-kal, finoman metszett római orral.

Külső megjelenésének előnye kiváló szellemi és erkölcsi tulajdonságokkal párosulnak. Képzeti, rendezett fő, a bölcsész ítéletével, a szónok idealismusával s a paedagogus szívével.

Külső fellépésében ott az a megnyerő modor, az

*) Hoek Janos országgyűlési képviselőnek „A magyar főpap-ság” e művéből

mondani, mert nem ismerte a nemzeti érzést. Valóság csak 1815 óta ismeri, mikor egy kivülről jövő hatalmas befolyás nyomása alatt fölébredt benne s azóta mindent is elkövetett, hogy a nemzeti érzésnek megfelelő nemzeti államná legyen.

Ha már nagy népeket képes ennyire átalakítani, megerősíteni és a fejlődés útjára vinni a nemzeti érzés, mennyivel inkább a kisebbeket! Ezek egy általában még földrajzilag sem lezártnak nemzeti érzés nélkül. Elynelné őket az idegen népek körtőlzönölő árja, bekebelezné magába hatalmasabb szomszédok pusztá akaratára s úgy eltűnnének a föld színéről, hogy nevük sem maradna fenn a történetben. Nemzeti érzés nélkül a magyar nép beolvadt volna vagy a törökbe, vagy a németbe. Annnyit köszön ezen érzésnek, mint talán egyetlen nép sem a föld kerékén!

Azért is elismerés illeti azokat, a kik bármi esékly módon hozzá járulnak a nemzeti érzés fejlesztéséhez. A felénk sánditól külföld, különösen pedig a Lajtán túl szomszédok szeretnek minket „chaunivisták“-nak nevezni, s nem sejtik, hogy a mit ők így neveznek, az nem egyéb a nemzeti érzés egy-egy erősebb liktetésénél és nyilvánulásánál, a mely néha eséklyebb alkalmal a kitor, mert sok már az összegyűlt „fluidum“. Honnan értené ezt meg az osztrák, holott benne soha sem volt nemzeti érzés? A mi őt lekísíti, az lokális és legfőlebb még tartományi patriotizmus és azonfelül búság a dinasztiahoz; mindenesetre szép és dícséretes érzések, de korántsem elegendők arra, hogy egy esomó népből egységes nemzetet alakítsanak. A Lajtán túl, ha van egy nép, a mely a nemzeti érzést ismeri és magában erősen ápolja, ez csak a esb lehet s azért valószínűleg övé a jövő a „testvérállamban“.

A ki tehát igazan szívén hordja a magyar haza és nemzet jólétét és gyarapodását, az a maga körében és tehetségéhez képest mindent el fog követni a nemzeti érzés fejlesztésére és megszilárdítására. Mondottuk már, hogy erre misem alkalmasabb, mint a nagy történeti események emléke. S valamenyí történeti esemény közül leginkább azok, melyek az illető nemzetet egy nagy, jogáért végig küzdött harc közepett mutatják. Ilyenek a Rákóczy-korszak és a szabadságharc eseményei.

Mind a kettőnek határozottan nemzeti volt a jellege; esakis nemzetérzés inspirálta azokat, a kik részt vettek bennök s azért ugyanezt az érzést keltik bennünk, az utódokban is. De különösen a szabadságharc! Mint egy éltető és lelkesítő vérkeringés járja meg mindig át emléke a nemzet testét. Művészek és költők belőle merítenek ihletet, rajta esing a fejlődő gyermek lelke, mikor a tanító a hazaszeretet ébresztése szempontjából elmondja neki e korszak eseményeit. A felnőttek közül büszke és boldog az, a ki elmondhatja magáról: „Én is ott voltam!“ A ki pedig nem mondhatja ezt, legalább azzal vigasztalódik, hogy valamely rokona — talán apja, vagy nagybátyja? — beállhatott honvédek és végig harcshozhatta a szabadság nagy harcát. Mind

Igy jutott be a kultuszminiszteriumba. Midőn pedig Szabó Imre halála után megtrésedett a szombathelyi püspöki szék, Hidassy foglalta el azt.

Elődje pártatlan népszerűsége nagyon megehezitette az ő helyzetét.

Szabó Imre a nyilvánosság embere volt, a ki élénk részt vett a közélet mozgalmában.

Életének javát az iszkázi parochiában töltötte el s a püspöki székben sem tudta megtagadni a kedélyes falusi plébánost.

Az utcóban meg a gyermekekkel is szöba állt, s asztala mindig tele volt vendégekkel. Szerette a tréfát, a szórakozást, s udvari papjaival minden nap informáltatta magát a városban történt dolgokról. Páholyt tartott a színházban, kísértél a diák-majálisokra, s minden este megvölt a maga rendes tarokk-parthieja.

Szerette is őt mindeki s emléke feledhetetlen lesz egyházmegyéjének székvárosában.

Hidassynak tehát nagyon nehéz volt a népszerű püspöki helyét betölteni.

Oly igényeket kötöttek hozzá, melyeknek az ő komoly, tudmányyszerető, zárkózott egyénisége nem felelhet meg. Ő nem a nyilvánosság, hanem főpapi kötelességeinek él. Szögön erényit, aszketikus hajlamu ember, a ki ezt sem nem affektálja, sem nem dicsékszik vele, hanem teszi meggyőződésből. A maga szögön diszciplínáját azonban nem erőszakolja senkire, hanem félre vonulva imádkozik, bójtöl és emlékedik.

Több gondot fordít a könyvtárára, mint asz-talára.

Tudományának és a közoktatástig terén szerzett tapasztalatainak a püspöki tanácskozmányok alkalmával, — főleg tantügyi kérdésekben — bő tere nyílik.

Olyan főpap, a ki az iskolából lépett ügyszólván a püspöki székre s kormányzatának egyik alapeszmé-

annyí azonban, ha van egy kis kézzel fogható emléke abból a nagy időből — hacsak egy tépett, értéktelen bankó is, vagy egy régi szinevesztett kokárda — feltéve őrzí, akárcsak egy ereklyét. S jogosan, helyesen! Mert az ilyen apró tárgy, a melyhez nagy esemény emléke fűződik, kiválóan alkalmas az általunk nem eléggé kiemelhető nemzeti érzés ápolására.

Kittünő gondolat volt tehát Hentaller Lajos országgyűlési képviselőtől és Farnék Bélától, hogy összegyűjtik, egy kiállításban egyesítik mindazt, a mi a 48-as dicső eseményekre emlékeztető ereklve gyanánt még található széles Magyarhonban. Sok éve már, hogy e két férfiú gyűjtögeti a maguk nemében és különben is kincseknek mondható okmányokat, képeket, ermeket, emlék tárgyakat stb. Most elérkezettnek látják az időt, hogy gyűjtöttik eredményt bemutassak a magyar közönségnek. Talán azért is épen most, mivel sejtik, hogy szükséges a nemzeti szellemre és a nemzeti érzésre appellálni? . . . .

A vígadó több termében látható az a, mintegy 4600 tárgy, melyet eddig sikerült összehozniok — de azért még nem nyújt végelegesen befejezett képet a kiállítás; mert még folyton érkeznek újabb tárgyak. A rendezőség, melyet Hentaller Lajos, gróf Károlyi Gábor és Pázmány Dénes országgyűlési képviselők, valamint Farnék Béla képviselnek, azon volt, hogy az egyes csoportok bizonyos kimagasló központtal birjanak, a mely azonnal lebilinesel az érdeklődést. A csoportosítás valóban jó izlésre mutat, de egyszersmind szakérteleme és a historiai események teljes ismeretére is. Mert nem olyan könnyű dolog am, történeti érdeklő tárgyakat ugy elrendezni, hogy az egyik ne szorítsa hátterbe a másikat, hanem kölcsönösen kiegészítsék egymást. Körülbelül három főcsoportot lehet megkülönböztetni: I. Az areképek csoportját. II. A fegyverek csoportját. III. A jelvények csoportját a melybe az ermek, okmányok és zászlók is tartoznak.

Az areképek csoportjában ugyszólván majdnem egész teljességgel fölálalhatók mindazok a képes ábrázolatok, melyek az 1848—49-iki szabadságharcunkról és ennek szereplőiről hazánkban, Európában és Amerikában felkutathatók és megszerezhetők voltak. E gyűjteményben 1600 kép van mindféle fajtajú az olajfestményektől kezdve, a sok évvel a szabadságharc lezajlása után készült fényképig s a szabadságharc alatt elkészült metszett vagy litographált fényképig. Mig az elsők bizonyos monumentális jelleggel bírnak és a történeti becshez a művészi érték is hozzá járul náluk, a fényképek egy későbbi nemzedék benő szükségletének megfelelőek, a mely tudni óhajtatok, milyenek jelenleg a nagy eseményekben szerepet vitt férfiak, milyen az egykori esaták színhelye stb; a metszett és litographált képek pedig többnyire népies jelleggel bírnak, a mennyiben többnyire azzal a eszlettel készülték a nagy események közepett, hogy a nép lelkére hasanak, felkeltsek érdeklődését és felejthetetlené tegyék

jévé az iskolatigy emelését tette egyházmegyejében.

Alig hogy elfoglalta a püspökséget, első dolga volt, hogy a püspöki iskolák tanítóinak fizetését székhelyén felemelje, a nyugdíjtygtyket rendezze.

Nem csak névleg tagja, hanem buzgó és tevékeny apostola is az egyház tanítótestületének, s kire joggal reá illenek Guizot szavai:

„Azért faradozik az emberekért, hogy jutalmát lássa érte egykor az Istenőt!“

Szent Erzsébet küldetese.

III.

Gertrudisz álma.

Kisértem kelésre int a homok óra

Valami nagy holt test a föld takarója.

Éj kimuló teste: görnyedő sötétség

Rá görnyed a földre, csak alig hogy él még.

Minden minden esőndes a pozsonyí várban

Gertrudisz királyné nyoszolyás házában.

Ágykörösleg három virasztolány szunnyad . . .

Lomba függő mécses hamvahodva bunynak.

Sápadt felsötétség fölborong a boltig

Kétfelé a boltrul puha függöny omlik.

Skófumos ében a böleső alatta

Régen vesztég áll már, senki sem ringatja

Amugy is elszunyal eseseemő Erzsébet

Nem költi az alva viraszto esületét.

Körül minden esőndes, minden mozdulatlan

Még a szü sem öröl, a butor sem pattan.

Gertrudisz királynő mégsem alhat nyugton

Árnyakat űz lelke, hogy aludni tudjon.

előtte a szabadságharc vezetői alakjait és kimagasló momentumaikat.

Erdekes és fölötte jellemző, hogy e gyűjtemény-csoportban 205 kép Kossuth Lajost ábrázolja és hogy mind a 205 Kossuth-kép más-más nyomtatásban jelent meg és legnagyobb része külföldi származású. Az egész a legvaltozatosabb és nagyon érdekes quodlibet és könnyen áttekinthető kommentárja annak a nagy hatásnak, melyet szabadságharcunk és kimagasló eseményei az egész művelt világra tettek. E fontos kiállítási rész érdekesebbé tételére Pázmány Dénes és gróf Károlyi Gábor országgyűlési képviselők szintén kiállították a birtokukban levő és az 1848—49-iki eseményekre vonatkozó tárgyakat. Ezenfelül gróf Károlyi Gábor átengedte a kiállításnak Kossuth Lajos legújabb életnagyságu képét is, a melyet az ő megrendelésére Karlovsky Bertalan, a Párisban élő híres magyar művész, csak az imént festett meg.

A második csoportban mintegy 600 fegyver, 150 különféle sisak, a népfölkelésekben szerepelt egyszerű harci eszközök: mint kaszák, buzogányok, régi puskák stb. szerepelnek. Lehetetlen e régi, részben már rozsdadt tárgyakat megilletődés nélkül végignézni. Hát ezek voltak az eszközök, a melyekkel a szabadság megvédelmezett? Hyen kevés, mondhatni gyermeki egyszerűségű fegyverekkel folyt a védelmi harc? Talán a kiállításnak egyetlen része sem bizonyítja annyira, hogy a nemzeti érzés minő csodákat művelhet. Nem kell hozzá túlságos fantázia, hogy fölvonuljon a néző lelki szeme előtt a multnak nagyszerű képe: amott a zsoldos had, mely büszke erejére, biztosra veszi a diadalt, mivel részen van a jobb fegyver, a hadi tudomány és a hadaközás megszokása; emitt egy polgárokból, a harcban járatlan ifjakból alakult honvédsereg, mely nem bír tapasztalással, alig ért a fegyver kezeléséhez s mégis győz. Mert a mi őt lelkesíti: az a nemzeti érzés és a szabadság szeretete!

A harmadik csoport a jelvények csoportja. Vannak itt tépett, elrongyosodott zászlók, melyek diadalmas esatákban lengtek és megérdemelnék, hogy oltrók föllött, templomok szentélyében elhelyeztessenek. Vannak továbbá harci jelvények, nemzeti színű kokárdák, unikumot képező és a történetre nevez megbeestíthetlen értékű okmányok, írásban és nyomtatásban. Egész gyűjteménye a 48-as pénzneknek, magánlevelek, melyek fényt derítenek a nagy eseményekre, rípiatok, régi újságok, fölívások, lelkesítő költemények stb. Ebben a csoportban különösen kiválók a historikus elem, még pedig ép úgy nagy, mint apró, de az egésznek hű fölfogásához szükséges vonásokban.

Általában jellemezőn ilyformán az egész kiállítást, csak rövid tért szentelhetünk már a részleteknek. Szöröközni fogunk egyes kimagasló dolgokra; Hyen a képes csoportban Kollarz két, nagyon sikerültnek mondható képe. Az egyikben a Kossuth eszeglő beszédet hallgató nagy közönséget látjuk, a mint lelkesedéssel és — a képen jelsül kifejezett — áhitattal veszi körül a derék

Bársonyos pilláit bágyadtan lehunyja

Pihető kebléből jaj tör elő búgva.

Alszik, álmodik már . . . Liderez szövi álmát

Ébredne, de nem tud; szemét földi s lát, lát . . . !

Látja imbolygását tünde szellemeknek,

Lánya böleséjénél, hallja, mit rebegnek;

Körül mit szereznek suttogó kis lángok?

Úgy hallja hogy áldás, úgy érzi, hogy átok.

Ragyogó magasból angyalok leszállnak . .

Fölváltva meg együtt a bölesőhöz állnak.

Ringó böleső mellett zsolrtart énekelnek

És ez is úgy fáj, fáj . . a szálló kebelnek.

Néz, lát és fölsikolt . . . szívet repositőnen:

„Jaj! hova lett? . . jaj! jaj! . . Nincs, nincs a bölesőben!“

Jaj!“ — többet se bughat, némán esd az égre

. . . Angyalok koszorút fűznek gyermekére.

Majd aranyos felhőn alá vissza szálnak

Vissza hozzák kincsét, tódvét az anyának . . .

Zsongva esendül zengő szolozsmák zenéje

S édes nyugalom száll Gertrudisz szívére.

Merre csak lát, minden esillogó káprázat

Mennyországnak nézi a nyoszolyás házat

Drága eseseemőjét angyalok hordozzák . . .

Drága eseseemője maga egy menyország!

Amott meg a bölesőn — mintha oltrá kelne . . .

Ital ömlik — látja — a szentség-kehelybe

Nem is ital . . . tűz, tűz! mely lobogva lángol . . .

Egyszerre csak esünd lesz, esendül és távol.

Fényes oltrá él eseklő sohajjal

Most járul a legszebb, legragyogóbb angyal.

aföldi nép a nagy néptribunt. Az előtérben levők közül jöbber leborulva hallgatják a szónoklatot. A másik kép, párja az elsőnek, azt a híres jelenetet ábrázolja, mikor Kossuth beszéde után másnap s ennek hatása alatt, több ezer, minden módon és eszközzel fegyverkezett ember égő lelkesedéssel indul Pest felé hogy megmentse a fővárost Jellasiék közeledő hadaitól. (Akkor is veszélyt jelentett a magyar függetlenségre a Jellasiak-név!) A haladó nép ajkain nemzeti érzésből fakadó nemzeti dal kél; mondják, hogy ekkor tömegt volt az a híres nótá: „Kossuth Lajos azt izeni”. Szerzőjét ma sem ismerik, a mint nem is ismerhetik, mert ilyen dalnak alkotója csakis a nép lelke lehet — ezt pedig nem lehet klasszifikálni, de még nével sem megnevezni!

Érdekes továbbá az összes 48-as tábornokok és hadvezérek arezképe, az aradi vértanúk „lőcsére” (ha ugyan ennek lehet nevezni a hohermunkát megelőző nevelés és szomorú parodiáját az igazságszolgáltatásnak) vonatkozó okmányok, számos magánlevél stb. Szóval annyi itt az érdekes látivaló, hogy még az is, a kit nem esábit a mulnak hozzánk szóló hangja, mindvégig lebilinselve érzi érdeklődését. Például kit nem érdekel, ha még távol is áll a magyar nemzetel való rokonszenvtől, Ihász ezredesnek zászlója: azé az ezredesé, a ki miután vitézül végkiűzdötte a szabadságharcot, évek hosszú során át farsa volt a számitésében e század egyik legnagyobb alakjának: Kossuth Lajosnak?!

Az eszmétől eltekintve, elismerés illeti a rendezőket azért is, hogy nagy történeti anyagot gyűjtöttek egybe, mely ilyen gazdag változatosságban a 48-as eseményekről még soha sem volt együtt. Sok olyan adat, mely eddig csak sejtelen vagy meszeszerűség alakjában létezett, most történeti alapot nyerhet és elfoglalhatja az őt megillető helyet a köztudatban. Sok olyan kőforrás, mely eddig elzárva maradt a kutató történelmestől — mivel részint kegyelemből, részint egyéb okokból — féltékenyen őrizték, most hozzáférhetővé vált. S hogy a kiállításnak (mely valóságos ereklyekiállítás) tovább is üdvös kihatása legyen, gondoskodtak róla leleményes módon: a ki a legesekélyebb kiállításhoz tárgyat beküldte, a kiállítás befejeztével kap egy életnagyságú fénykép-imitációt Kossuthnak vagy valamely jelesebb költőnek arezképről. Azonfelül a kiállítás befejezése után a gyűjtemény tulajdonosai több száz darab értékes tárgyat elajándékoznak a fővárosi és a vidéki múzeumoknak, hogy ott is hirdessék a szabadságharoz dicsőségét és mindenütt fejlesszék, terjeszszék a nemzeti érzést.

A gyümölcs mint óvszer.

Szervezetünkre oly jótékonyan ható táplálék alig van mint a gyümölcs. A hol a gyümölcs megterem, ott rendszeren vidámak, boldogok és egészségesek az emberek. A gyümölcs feltűnően hat az ember jellemére is, mert

statistikailag bebizonyított tény, hogy oly országokban, a hol a gyümölcs nem díszlik vagy csak esenevesz és a lakosság inkább hussal táplálkozik, több dolguk van a bűntető hatóságoknak mint ott, a hol megterem.

Nemely vidéken, különösen a fővárostól messze eső tájakon egész helységek lakossága az egész éven át, a bucsujáró napok kivételével, nem eszik húst. Gyümölcseset és zöldségfélével, tejjel, kenyérral és burgonyával táplálkozik és mégis mily egészségesek és főleg mily nyugodt kedélyűek ezek az egyszerű emberek.

Általánosn elterjedt nézet, hogy a gyümölcs járványos időben valódi veszedelem. Ez igen téves nézet. Az érett gyümölcs, de különösen a nyári gyümölcs, valódi óvszer a kolera és a vérhas ellen, mert a mint egy hírneves orvostanár állítja, a gyümölcs feloldja a nedvet, főképen a sűrű epét; e feloldás által hasmenést idézhette ugyan elő, de éppen ez véd a vérhas és a kolera ellen.

Jó gyümölcstermő években igen ritkán hallani koleráról. 1885 ben elég közel járt hozzánk ez a járvány, de Magyarországon még sem lépett fel, pedig igen szépen díszlett akkor nálunk a gyümölcs, míg ellenben 1886-ban, midőn nagyon silány gyümölcstermésünk volt, az emberiségnek ezt a rémét ki nem kerülhettük. De még azt is észlelték, hogy a gyümölcstermő vidékeken, hol a gyümölcsfogyasztás általános, a koleraál járványok sem oly gyakoriak és nem is oly rohamosak, mint ott, a hol gyümölcs nem terem.

A gyümölcs minden fájában levő sav nagyon sok tekintetben használ az egészségnek, mindentől eltekintve, köztudomásn, hogy mennyire oltja a szomjat; vizet nélkülöző tájakon megbeszítethetlen pótlója az ivóvíznek és ha nem is oly hathatósan, de mégis csillapítja a vér rohamait és akadályozza annak szétbomlását.

Seydenham híres orvos, gyuladással betegségeknel, de különösen toroklobnál soha más táplálékot meg nem engedett, mint főtt friss almát.

Igaz, hogy nem táplál a gyümölcs oly mérvben, mint a hús, de éppen ezért oly egyének, kik nem végeznek erős munkát, továbbá vérmes és szelthűdésre hajló emberek inkább gyümölcshöz tartanak, akkor bizonyára hosszabbítani fogják életüket.

Külömfélék.

— **Elgázolás.** Bélabányán mult pénteken egy terhes szeker elgázolt egy két éves gyermeket. A szánandó kis teremtes tegnap még a halállal vívódott.

— **Vihnyű fürdő látogatóinak száma** aug. hó 27-ig 1108-at tett ki.

— **Gazdtalan pénztárcák,** és pedig sietek megjegyezni, hogy nem mind üresek, láthatók kapitányi hivatalunkban. A legtöbbje azonban üres és az a tolvaj gyermek a ki azt a 25 tárczát a női toltetnek a tolvajok által legkegyelmesebben hozzáférhető helyről esente ki, maga sem tudja már, mennyi volt bennük s ki volt

Isten szava zendül, fölnyílik az éden:

Dicsőség! dicsőség! földön, sirban, égen!

Hozsanna! hozsanna! hozsanna az Úrnak! . . .
S mindnyájan Erzsébet elibe borulnak.

Bűvölő varázst zsong dal, fuvola, hárfá:
„Boldog aki szenved, boldog aki írva!”

„Hozsanna! hozsanna! . . . S esündbe vesz az ének
Tűnik a sok angyal, szárnya kel a fénynek

Minden olyan, mint volt . . . a terem, a tárgyak
Hija sínes a küsed mézizű álmának . . .

Pusztá esünd könyököl a nyoszolyás házra,
Hünyő mécsék lángját szürke homály rázza.

Rázza . . . rázza . . . rázza végső lobogásig
Gertrudisz arezán már egy sugár se játszik.

Álna is most lobban ki lobogós végsőt
Bomlik tünde fátyla mit a lázas éj szótt.

Egyet sóhajt még csak lágy pihengő keble
S bársnyos pillái fölnyílnak remegve.

Suttogó ajkai mint a nyíló rózsák
. . . Álom volt-e vajdon . . . vagy igaz valóság?!

Ki tudja? . . . s pillái megint csak lehullnak
. . . Hozsanna! hozsanna, hozsanna az Úrnak . . .

Körül minden esündes, minden mozdulatlan
Még a szű sem örül, a butor sem pattan!

Hajnal hasadásra int a homok óra . . .
Álmodó angyal test a föld takarója.

Ragyogó keletnek rózsaszín az ajka
Lángoló angyalcsók a tüzes nap rajta.

a gazdájuk. Ezért a károsultaknak érdekében fekszik, hogy a kapitányságnál jelentkezzenek s a tőlük ellopott összeg nagyságát s tárczát jelöljék meg.

— **A difteritis ellen,** mint lapunkban már egy ízben említettük, Fülkorn Alajos polgártársunk állítólág egy kintnő szert talált föl. A főtálató minden töle telhető elkötvetet, hogy a több esetben sikerrel használt s általa biztosan hatónak vélt szert a szakkörökben ismertté tegye. E sorok írója előtt kijelenté, hogy szivesen szolgál ingyen e szeréből a hozzá fordulónak.

— **Táncztanítás.** Lapunk hirdetési rovatában egyszerre három tánczmeister jelentését olvassuk. A. t. szülöknek tehát bő alkalmuk nyílik a tanfolyamok megválasztásához. Szöllősy Manó ur legregőbb ismerőse közönségünknek, kiről általánosn tudva van, hogy szigorúságával a legalaposabb ismeretet egyesíti, melyből folyólág tanfolyama végén mindig kiváló eredményt mutathat fel. Mint ilyen ajánljuk városunk közönségének figyelmébe.

— **Sem kenyér, sem játék** czim alatt a „Magyar Föld” hosszabban foglalkozik a németországi kedvezőtlen gazdasági viszonyokkal s közli egy község hivatalos hirdetését, mely kétségbe vonhatlanul bizonyítja, hogy az a titkolt inség bizony mégis csak feltűtötte itt ott a fejét nagy Németországban. E hirdetmény a következő: „A lakosságnak tudomására hozatik, miszerint a felső vendéglő helyiségekben hirdetett nyilvános tánczmulatság elmarad, mivel azt a hatóság az uralkodó inségre való tekintettel elűtöta.”

— **A cserebogár kiűtása.** Nem lesz többé cserebogár, ha bevállik De la Croix francia tudósna a felfedezése. A francia tudós ugyanis fölfedezte a cserebogár álezáinak egy természetes ellenségét. Hazánk mezőgazdaságának is oly nagy károkat okozó cserebogár álezáinak ez a természetes ellensége egy Botrytis Tenuella nevű gomba, mely a cserebogár álezáinak járványos szerű megbetegedését és pusztulását okozza. Mivel a cserebogár álezái különösen a homoki szőlőkultúrát nehezítik meg, e felfedés hazánk új-szölőtelepítőit érdekl leginkább. A gombát már meghozatták hazánkba is, s a „Borászati Lapok” szerkesztésére már nagyban tenyészti, hogy egy öszszel már a szőlőtermelő közönségnek rendelkezésére fogja bocsájtani.

— **A németországi inséges állapotot** már hivatalos körökben is elismerik. Miután a kedvezőtlen időjárás az aratási munkálatokat akadályozza, Schleswig-Holsteinben megengedték a munkát vásár- és ünnepnapokon is, továbbá a csapattestek parancsnokai utasítottak, hogy a szabadságotatások által könnyítssék meg az aratási munkálatokat. Ugyancsak Schleswig-Holsteinben már igen nagymérvű az inség. A legtöbb pék a barna kenyér sítést teljesen beszüntette, mert minden haszon ki van zárva. Az idei rozs annyira elromlott, hogy a réginék 25 fontja 3, az újé pedig csak 2 márkába kerül. Nemely vidéken a rozs takarmányezésre sem alkalmas. Továbbá rothadás következtében tönkre ment

Szent Erzsébet esillaga.

Jár egy árnyék lent a földön
Jár egy csillag fönt az égen,
Soha egymást el nem hagyják
Ebben a nagy mindenségben.
Ott fem, itt lenn: szivben, agyban . . .
Mind a kettő halhatatlan!

Hol kesergő bús szemekből
Kínos, forró könny patak hull,
Ott kísért föl az az árnyék
Fényre az a csillag ott gyúl!
. . . „Hiszed-e még hogy van isten?!“ . . .
. . . „Hidd és küzdj, hogy megsegítsen!“

Hol az élet sírját ássa,
S vért izzadó rózsák nyílnak
Ott kacag rád az az árnyék
Ott mosolyog az a csillag.
. . . „Hiszed hát, hogy el az isten?!“ . . .
. . . „A halott is él a hitben!“

Hol csak átkot bűg az ember
Szívét, tüvét marva, tépve
Ott az árnyék legsötétebb
S legtisztább a csillag fénye
. . . „Hiszed-e még, a mi nincsen?!“
. . . „Hol mi sínes már, ott az isten!“

Ott az isten . . . ott a csillag! . . .
Szelíd fénye titkos vigasz
Seb be forr, gyász múlik töle:
Megenyhül a szív, ha igaz!
S rege zendül, bús fohász szól
Szent Erzsébet csillagáról . . .

a burgonyának is legalább 50 százaléka, és mit a parasztnak nyertek a magas vármok által, azt most tisztázva veszítik a marhaarak súlyedése által. A szegény parasztnak egyetlen tehetet is kénytelenek eladni és a nagyobb birtok marha állományát redukálja. A kár kiszámíthatatlan és később szélesebb körökbe is érteni fog.

A fal nedvessége ellen használandó máz.
Tudjuk, mily egészségtelen a nedves szoba, azért minden házuárnak és gazdaszónyának szolgálatot véltünk tenni, ha e kitűnő máz készítésével megismertetjük. A köszönkártrány a jelzett célra igen alkalmas, egyszerű és e mellett olcsó szer, melyet egy tágas kazánban megolvastunk és némi kihűlés után kétszeres súlyának megfelelő német terpentínolajat (ugynevezett kienöl), és a gyors szaradás előmozdítására 1 súlyrész ligroint öntünk belé. Az olaj hozzáöntése tűzveszéllyel jár, azért ajánlatos e műveletet a szabadban eszközölni, vagy a tűzet teljesen eltávolítani. Azonban az így nyert anyag nagyon hig, miért is fűtőszert keverünk hozzá, miáltal az tartósabbá válik. Igen természetes, hogy a mázat melegen kenjük a falra. Azon esetben, ha a máz hig, a felkenést többször ismétljük. Legezőszerűbb 1 kgr. aszfaltot, 2 kgr. német terpentínolajat és 1 kgr. ligroint használni; azonban e két utóbbi nagyobb mennyiségben is vehető.

A champagnei szőlőtulajdonosok közt óriási izgalmat keltek a francia kormány intézkedései az ott fellépett fillokszera ellen. Vincéesben felgyújtottak egy csúrt, hol a szénkéng és a szénkéngező gépek lettek elhelyezve, s midőn a szőlőtulajdonosok egy syndicatusa Epernaiban a fölött tanácskozott, hogy mi módon lehetne a filloxera által sújtott szőlőkert kártalanítást adni, a parasztnak betörték a tanácskozási terembe, azt kiabálva, hogy „nincs filloxera!” „le a borkereskedőkkel!” A mozgalom oly veszedelmes arányokat öltött, hogy a kormány a vincelesi máiret megfosztotta állásától. A champagnei szőlőtulajdonosok nem akarják elhinni, hogy a filloxera az ő szőlőkben is jelen van s attól félnek, hogy a jövedelemző vesszőkereskedéstől élésnek, ha a Champagnet fertőzöttnek jelentik ki. A champagnei parasztnak ez a viselkedése a nálunk is előfordult zavargásokra emlékeztet, a mikor falvak, vidékek védekeztek egyes kormányintézkedések ellen, pl. a kolera idején, tagosítás alkalmával stb.; Minő zajt csaptak akkor jó szomszédaink a mi népünk elmaradottságát, ázsiai állapotunkat esetetve! Pedig hát ezek a fent jelzett champagnei esetről néhány évvel ezelő régebben történtek, aztán még mi nem vagyunk olyan messze Ázsiától, mint a műveltség, a felvilágosodás fátylóját lobogtató francia nép. Ez a körülmény is hozzájárulhat ahhoz a sok adathoz, melynek alapján azt a hitet táplálhatjuk, hogy a mi népünk még sem az utolsó műveltség dolgában.

Heti naptár.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protest. naptár	Izraelita naptár
6 Vasárnap	D. 16 Zakariás pr.	D 15 Magn.	3
7 Hétfő	Regina sz. vt.	Regina	4
8 Kedd	Kisasszony napja	Kisasszony	5
9 Szerda	Gorgon vt.	Gorgon	6
10 Csütörtök	Tolent Miklós hv.	Jodok	7
11 Péntek	Theodora	Proteus	8
12 Szombat	Guidó hv.	Guidó	9 S. Ki Theze

Ganz seid. bedruckte Foulards
fl. 1.20 bis fl. 4.65 p. Met. (ca. 450 versch. Dessins)
vers. roben- und stückweise porto- und zollfrei in's
Haus das Seidenfabrik-Dépôt **G. Henneberg** (K. u.
K. Hofliefer.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten
10 kr. Porto. 7

479. sz. 1891. Árverési hirdetés.

Alulírt kikutított végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. járásbírósg 2463/891. számú végzése következtében által képviselt Schmidt Mór és Klein Márk javára I. 78 frt Buocz Lajos ellen II. 110 frt s járuléka erejéig fognatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 680 frtra becsült lovak, szekerek és kocsiáll áll ingóságok nyilvános árverésen eladtnak. Mely árverésnek az ipolysági kir. járásbírósg 3085/1891. sz. végzése folytán I. 78 frt II. 110 frt tökékövetelés, s járuléka erejéig Sirákon leendő eszközzésére 1891. évi szeptember-hó 14-ik napjának délelőtti 10. órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak. eladtni. Kelt Ipolyságon, 1891. évi augusztus-hó 26. napján.

Baig Mór.
kir. bírósági végrehajtó.

Nyomatott a kiadó-tulajdonosok Joerges Ágost özv. és Fia könyvnyomdájában Selmezbányán, 1891.

526. szám.
1891.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. járásbírósg 1891. évi 2374/1891. számú végzése következtében a es. kir. szab. adria bízt. társulat javára Buocz Lajos ellen 106 frt 17 kr. s jár. erejéig fognatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 360 frtra becsült szarvasmarhákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak. Mely árverésnek az ipolysági kir. járásbírósg 3271/1891. sz. végzése folytán 106 frt, 17 kr. tökékövetelés, ennek 1890-ik évi szeptember-hó 1-5-0 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 44 frt 5 kbrban bíróilag már megállapított költségek erejéig Paláston leendő eszközzésére 1891. évi szeptember-hó 11 napjának délelőtti 9 órája újabb határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak. Kelt Ipolyságon, 1891. évi augusztus-hó 26. napján.

Baig Mór.
kir. bír. végrehajtó.

LE GRIFFON
a legjobb szivarkapapír
a legjobb szivarka hüvelyek.
7-13

MÁRIACZELLI
gyomorcséppel
készítve BRÁDY C. védányszóhoz címzett
gyógyszertárban Kemszében (Morvaország).
Elsimert külföldi, gyomorcséppel és elevenítő hatású
gyógyszer emésztési zavarok esetében. Csak a mellékelt
védőjeggyel és aláírással ellátott készítmény valódi.
Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kétszeres) 70 kr.
Az alított részek nyilvánosságra vannak hozva.
Gyógyszertárakban kapható.
27-30

Házeladás.
A néhai özv. Okolicsányi Rudolfné szül. Csenitzky Ágnes hagyatékához tartozó **Beszterezbányán**, a város legélénkebb utczájában a Vármegyeház tölszomszédtságában fekvő **374. összeírású számú ház, nagy udvarral, házi kerttel s tágas bejárattal s több földszinti és emeleti lakrészszel bir, szabad kézből eladó.**
Feltételek **Drexler Frigyes** beszterezbányai ügyvéd irodájában d. e. 9-12-ig s d. u. 3-5 ig megtudhatók, ajánlatok s esetleges tudakozódások ugyanide intézendők.
2-3

Táncztanítási tanfolyam!
Az érdekelt n. é. szülöket s gyámokat van szerenesém tisztelettel értesíteni, hogy az ezidei tanfolyamot **1892-iki márczius-hó 1-én** kezdem meg.
Midőn 1866—1883-ig és 1890-ben Selmecezen tartott tanfolyamokra hivatkozom és az irántam mindig tanusított szives pártfogásért meleg köszönetet mondanék, vagyok bátor azt a jövőre nézve is kikérni, mivel maradok
Kassán 1891-iki aug. hóban.
kiváló tisztelettel
Kinszky Karoly
2-3 tánczmester a nemesi conviktusban

Bérbeadó
kisebb és nagyobb lakások
a Mihalka-féle házban (alsó utca)
1-2
Liebe J. Pál, Drezda.
Liebe Sagradabora (Cascara si grada) fájdalom és utókövetkezmények nélkül ható enyhe, kellemes ízű hajtoszer, tartósan szabályozza a székrekedést és hosszabb időn át használható. — Eredeti üvegekben a **gyógyszertárakban** „Liebe” név alatt, Selmezbányán Sztankay Ferencz gyógyszer-tárban.

Táncztanítási jelentés.
Alulírott mély tisztelettel azon szerény nyilatkozatom teszem, hogy minden, a fobb körökben divatozó legújabb magyar és külföldi tánczokból
TANFOLYAMOT
nyitok, melyben a helyes állás s a test kiképzésére megkívánato alapszabályokból is kimerítő leczkéket adok. Ezen vállalatom pártolására a t. cz. közönséget bátor vagyok felszólítani s magamat kegyes pártfogásukba ajánlani, egyszersmind egész alázattal kérem a tanulni szándékozokat, sziveskedjenek neveiket s lakásaitak velem tudatni, hogy azonnal személyesen tisztelkelhessem.
Selmecezen, 1891. évi szeptember-hó 3-án.
Lakás Sembery-ház — A tanítás helyisége Sembery teremben.
A jelentkezőket elfogadja naponta d. e. 10—12, d. u. 4—6 óráig
A beiratások folyó hó 2-től csak 10-ig esz-közölhetők.
Szöllősy Manó.
táncztanító Losonczirol.

SZÁLLITHATÓ MEZEI VASUTAKAT
gazdasági, erdészeti és ipari czélokra legjobb kivitelben jutányos áraikon továbbá:
SCHLICK-féle mélyítő
egyetemes, aczél-ekéket (SACK-rendszer)
jelentékenyen leszállított árák mellett szállit a
SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPESTEN.
5-10

